

Dal nám Písmo: Základy interpretace

Lekce 11

Moderní aplikace
pro jednotlivce

Manuskript

thirdmill

Biblical Education. For the World. For Free.

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být reprodukována v jakékoli formě nebo jakýmkoli způsobem za účelem zisku, s výjimkou stručných citací pro účely recenze, komentáře nebo vědecké práce, bez písemného povolení vydavatele, Third Millennium Ministries, Inc., 316 Live Oaks Blvd., Casselberry, Florida 32707.

Pokud není uvedeno jinak, všechny citáty z Písma pocházejí z Českého Studijního Překladu. Použito se svolením KMS a Nadačního fondu ČSP.

O SPOLEČNOSTI THIRDMILL

Thirdbmill je nezisková evangelikální křesťanská služba, která byla založena v roce 1997 a jejímž cílem je poskytovat:

Biblické vzdělávání celému světu zdarma.

Naším cílem je nabídnout bezplatné křesťanské vzdělávání statisícům pastorů a křesťanských vedoucích po celém světě, kteří nemají dostatečné vzdělání pro službu. Tento cíl naplňujeme tím, že vytváříme a celosvětově šíříme bezkonkurenční multimediální seminární kurikulum v angličtině, arabštině, mandarínštině, ruštině a španělštině. Naše lekce jsou také překládány do více než tuctu dalších jazyků prostřednictvím našich partnerských služeb. Učební plán se skládá z graficky zpracovaných videí, tištěných instrukcí a internetových zdrojů. Je navržen tak, aby jej mohly používat školy, skupiny i jednotlivci, a to jak online, tak ve vzdělávacích komunitách.

V průběhu let jsme vyvinuli vysoce nákladově efektivní metodu tvorby oceňovaných multimediálních lekcí s nejlepším obsahem a kvalitou. Naši autoři a redaktori jsou teologicky vzdělaní pedagogové, naši překladatelé jsou teologicky zdatní rodilí mluvčí cílových jazyků a naše lekce obsahují poznatky stovek uznávaných profesorů seminářů a pastorů z celého světa. Kromě toho naši grafici, ilustrátoři a producenti dodržují nejvyšší výrobní standardy a používají nejmodernější vybavení a technologie. Pro dosažení našich distribučních cílů Thirdbmill navázal strategická partnerství s církvemi, semináři, biblickými školami, misionáři, křesťanskými vysílacími společnostmi a poskytovateli satelitní televize a dalšími organizacemi. Tyto vztahy již vedly k distribuci bezpočtu videolekcí domorodým vedoucím, pastorům a studentům seminářů. Naše webové stránky také slouží jako distribuční cesty a poskytují další materiály, které doplňují naše lekce, včetně materiálů o tom, jak založit vlastní vzdělávací společenství.

Společnost Thirdbmill je daňovým úřadem uznána jako korporace 501(c)(3). Jsme závislí na štědrých příspěvcích církví, nadací, podniků a jednotlivců, které lze odečíst z daní. Další informace o naší službě a informace o tom, jak se můžete zapojit, najdete na adrese www.thirdmill.org.

Obsah

ÚVOD	1
ROZMANITOST	2
Biblické pokyny	2
Starý zákon.....	3
Nový zákon	5
Lidé a okolnosti	8
Vyšší pokyny	8
Nižší pokyny	9
MOUDROST	11
Vůdcové.....	11
Starý zákon.....	12
Nový zákon	12
Společenství	14
Starý zákon.....	15
Nový zákon	16
ZÁVĚR	19
PŘISPĚVATELÉ	20

Dal nám Písmo:

Základy interpretace

Jedenáctá lekce

Moderní aplikace pro jednotlivce

ÚVOD

Vypráví se příběh o mladém pastrovi, který stál ve dveřích svého kostela a zdravil každého, kdo odcházel. Většina jeho věřících se zdvořile usmála a šla dál. Ale poslední v řadě byl starší muž, který vždy řekl, co měl na srdci.

„Mladý muži,“ postěžoval si. „Mám vážný problém s vaším kázáním.“

“Co je to?” zeptal se pastor.

“Potřebuji vědět, co říká Boží slovo o mém životě, ale nikdy jsi neřekl nic, co by se mě týkalo.“

Většina z nás někdy slyšela kázání, která se nezabývala našimi osobními potřebami. A všichni potřebujeme povzbuzení, praktické vedení a nápravu, které nám Bible nabízí. A tak, i když bychom možná rádi zůstali u obecných nebo teoretických záležitostí, musíme se prostě naučit, jak Písmo prakticky aplikovat na svůj život a na životy druhých.

Toto je jedenáctá lekce z cyklu *Dal nám Písmo*: a nazvali jsme ji „Moderní aplikace pro jednotlivce“. V této lekci se podíváme na to, jak bychom měli Písmo aplikovat na druhé a na sebe jako na jednotlivce. Jak jsme viděli v jiných lekcích, kdykoli aplikujeme Bibli na dnešní dobu, musíme brát v úvahu tři typy vzdáleností, které existují mezi původními posluchači Písma a moderními posluchači: epochovou, kulturní a osobní vzdálenost.

Ve velkém měřítku musíme zkoumat teologický vývoj, který se odehrával v době, kdy biblické dějiny přecházely z jedné velké epochy do druhé. V poněkud menším měřítku musíme vysvětlit podobnosti a rozdíly mezi Božím záměrem pro kultury v biblických dobách a jeho záměrem pro moderní kultury. A v těchto rámcích musíme brát v úvahu také osobní podobnosti a rozdíly mezi původními posluchači Písma a moderními posluchači. V této lekci se budeme zabývat především tímto posledním rozměrem moderní aplikace, když budeme uvažovat o tom, jak by Písmo mělo ovlivňovat pojetí, chování a emoce dnešních jednotlivců.

Bůh chce, aby jeho slovo ovlivňovalo vše v našem životě, od toho, jak se díváme na filmy a posloucháme písně, až po to, na jaká rande chodíme. Způsob, jakým se díváme na západy slunce a na hřích, to vše má být ovlivněno tím, jak se nám Bůh zjevil. A to musí mít vliv na naši mysl, naše srdce a naše jednání. Bible má nasycit náš život a dát nám takové biblické rozlišování, kdy budeme myslet na Boží myšlenky podle něj každou minutu každého dne. To se nakonec musí stát intuitivním a instinktivním, ale Bible má na náš život působit velmi komplexně.

- Dr. K. Erik Thoennes

Existuje mnoho způsobů, jak přistupovat k moderním aplikacím pro jednotlivce, ale v této lekci se budeme zabývat dvěma hlavními otázkami. Za prvé uvidíme, že Bůh ustanovil rozmanitost v naší individuální aplikaci Písma. A za druhé budeme zkoumat, jak nám Bůh připravil způsoby, jak získat moudrost v naší aplikaci Bible, a to pro sebe i pro druhé. Podívejme se na každé z těchto témat, přičemž začneme rozmanitostí v individuální aplikaci.

ROZMANITOST

Většina z nás někdy četla návod k obsluze nějakého stroje nebo elektronického zařízení. Návod k obsluze obvykle popisují každý detail jednoduchých postupů tak, aby každý člověk dělal přesně to samé: „Udělej tohle. Udělejte tohle. Udělej tohle,“ a všechno bude fungovat tak, jak má. Dokážete si ale představit, že by někdo napsal podrobný návod k obsluze k tématům, jako je zemědělství, výchova rodiny nebo vedení podniku? Jistěže ne. Tyto úkoly jsou příliš složité na to, aby se daly popsat krok za krokem. A různí lidé je musí řešit různými způsoby, protože čelí různým okolnostem.

Někdy si možná přejeme, aby Bible byla jako návod k použití, který by každému člověku určoval konkrétní kroky, jimiž se má řídit. Určitě by to usnadnilo individuální aplikaci Božího slova. Ale každý, kdo Bibli zná, ví, že to nedělá. Namísto toho se Bible zabývá některými z nejsložitějších problémů, jaké si lze představit – příliš složitými na to, aby se v ní daly najít návody krok za krokem. A co víc, Bible byla navržena tak, aby ji mohlo používat mnoho různých lidí za mnoha různých okolností. Z těchto důvodů byla Písma napsána tak, aby je jednotliví lidé mohli používat různými způsoby.

Abychom pochopili rozmanitost jednotlivých aplikací, všimneme si nejprve rozmanitosti v samotných biblických instrukcích. A za druhé se podíváme, proč je třeba tyto různé pokyny aplikovat různými způsoby na různé lidi a okolnosti. Nejprve se zamysleme nad rozmanitostí biblických pokynů.

BIBLICKÉ POKYNY

Jak jsme naznačili před chvílí, na rozdíl od návodů krok za krokem knihy o zemědělství, rodině, podnikání a podobně obvykle nabízejí čtenářům mnoho návodů od obecných až po konkrétní. Obvykle se v těchto druhých knih uvádí několik univerzálních zásad, které by měl každý dodržovat za všech okolností. Nabízejí také několik obecných pokynů, které platí pro většinu okolností. Kromě toho často poskytují řadu návodů pro řešení poměrně specifických situací, které mohou čas od času nastat. Nakonec tyto druhy knih často obsahují případové studie, které ilustrují příklady úspěchu a neúspěchu.

V mnoha ohledech se v Písmu odráží stejná škála rozmanitosti výuky. Poskytují některé univerzální zásady, jimiž se má každý vždy řídit, obecné pokyny pro mnoho lidí za mnoha okolností, konkrétní pokyny pro konkrétní lidi a situace a příklady lidí, kteří při dodržování pokynů Písma uspěli nebo selhali.

Na tuto řadu biblických pokynů se můžeme podívat dvěma způsoby. Nejprve se podíváme, jak se tyto typy pokynů objevují ve Starém zákoně, a poté se zamyslíme nad tím, jak se tato škála pokynů objevuje také v Novém zákoně. Začneme Starým zákonem.

Starý zákon

Ačkoli je to nereálné, moderní čtenáři mají často dojem, že Bůh očekával, že se každý Izraelita naučí nazpaměť všechny biblické zákony a učení od Genesis po Malachiáše a pak bude připraven tyto pokyny v okamžiku uvést v život. Seznam předpisů ve Starém zákoně byl však příliš dlouhý na to, aby si je někdo všechny zapamatoval, natož aby je všechny dodržoval. A aby se s tímto problémem vypořádali, snažili se rabíni v Izraeli rozeznat priority starozákonních pokynů. Které příkazy musel mít každý na paměti v každé situaci? Které pokyny bylo třeba plnit v mnoha, ale ne ve všech oblastech života? Které příkazy byly natolik specifické, že je bylo třeba připomínat jen občas? Někteří rabíni tvrdili to a jiní ono. Všichni však věděli, že je třeba stanovit priority. V Matoušově evangeliu 22:36 vedly pokusy o stanovení priorit starozákonního učení k tomu, že znalec Zákona položil Ježíšovi tuto otázku:

Učiteli, které přikázání je v Zákoně největší? (Matouš 22:36).

Ježíš odpověděl ve verších 37–40:

„Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí.“ To je největší a první přikázání. Druhé je mu podobné: „Miluj svého bližního jako sebe samého.“ Na těchto dvou přikázáních spočívá celý Zákon a Proroci.“ ^[P]_{SEP}(Mt 22:37–40).

V této známé scéně Ježíš předal svým následovníkům svůj autoritativní pohled na všechna biblická přikázání. Příkaz „Miluj Hospodina, svého Boha“ z Deuteronomia 6:5 označil za zákon nejvyššího řádu. A aniž by se ho na to někdo zeptal, okamžitě přidal druhé největší přikázání: „Miluj svého bližního jako sám sebe“ z Leviticus 19:18. Z jeho pohledu měla tato dvě přikázání přednost před všemi ostatními biblickými pokyny.

V Bibli je samozřejmě velmi důležitý sám Bůh a člověk jako Boží obraz. Pomáhá nám však uvědomit si, že Ježíš dal tato dvě přikázání dohromady, protože mají společné zaměření. Obě hovoří o lásce. Především máme milovat Boha a milovat své bližní. Není tedy divu, že Ježíš dal těmto přikázáním přednost před všemi ostatními. Zabývají se nejhlubšími otázkami srdce – postoji, závazky, motivacemi a cíli, které Bůh od svého lidu očekává. Z Ježíšova pohledu jsou tedy láska k Bohu a láska k bližnímu univerzálními zásadami Starého zákona, přikázáními, která má každý člověk dodržovat bez ohledu na to, co se děje.

Jeden právník se Ježíše zeptal: „Které přikázání v Bibli je největší?“ A on odpověděl – a je to velmi důležitá odpověď – „První a největší přikázání je toto: Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a celou svou silou.“ A pak řekl: „A druhé je mu podobné: Miluj svého bližního jako sebe sama. Na těchto dvou

příkázáních spočívá celý Zákon i Proroci.“ A tak se stalo. Je tedy zřejmé, že se jedná o dva zásadní příkazy. Nečinil je rovnocennými. V první řadě musíme milovat Boha. Naše první loajalita patří Bohu. On je náš Stvořitel, náš Vykupitel. On je náš štít a naše velmi velká odměna. Všechno se soustředí na Boha. A tak musíme milovat Boha celým svým srdcem, a to je nejvyšší priorita každého dne. Ale Ježíš to tak nenechal. Nezeptal se: „Jaká jsou dvě nejvyšší příkázání?“ Zákoník se zeptal: „Jaké je největší příkázání?“. Ale Ježíš rozhodně uvedl to druhé příkázání, a to je milovat svého bližního jako sebe sama. A tak jsou tato dvě příkázání propojena a souvisejí spolu. Nemůžeme milovat Boha, aniž bychom milovali lidi, kteří jsou stvořeni k Božimu obrazu, a zejména ty, kteří byli vykoupeni, přijati do Boží rodiny.

- Dr. Andrew Davis

Tato dvě příkázání byla pro Ježíše tak důležitá, že dodal: „Na těchto dvou příkázáních spočívá celý Zákon i Proroci“, čímž chtěl označit celý Starý zákon.“ Zde musíme být opatrní, protože mnozí vykladači to chápou tak, že Ježíšovi následovníci mají slevit ze všech pokynů Starého zákona nebo je ignorovat, kromě lásky k Bohu a bližnímu. Ale pravý opak je pravdou.

Nejenže Ježíš ve 22. kapitole Matoušova evangelia určil dvě největší příkázání, ale v Matoušově evangeliu 5:19 také učil své následovníky dodržovat to, co nazval „nejmenšími“ příkázáními. Poslechněte si, co tam řekl:

Kdo by tedy zrušil jedině z těchto nejmenších příkázání a tak učil lidi, bude v království Nebes nazván nejmenším (Matouš 5:19).

Tento verš a další pasáže jasně ukazují, že Ježíšovi následovníci měli dodržovat všechna příkázání, od nejmenšího po největší. Kromě toho Ježíš v Matoušově evangeliu 23:23 také uznává rozsah pokynů mezi největšími a nejmenšími, když káral farizeje:

Běda vám, učitelé Zákona a farizeové, pokrytci, protože dáváte desátky z máty, kopru a kmínu, ale zanedbali jste závažnější věci Zákona: právo, milosrdenství a věrnost. Toto bylo třeba udělat a tamto nezanedbávat.
[P]
[SEP](Mt 23:23).

Všimněte si, že Ježíš označil „spravedlnost, milosrdenství a věrnost“ za „důležitější věci zákona“ a postavil je do protikladu k méně důležitým otázkám, jako je dávání „desátků ze svého koření“. Znovu tak naznačil, že jeho následovníci mají dodržovat všechny starozákonné příkazy, ale že musí mít na paměti správné priority.

Pomáhá nám představit si Ježíšův pohled na Boží pokyny ve Starém zákoně v podobě mobilu. V horní části mobilu by byly univerzální zásady, dvě největší příkázání: „Miluj Hospodina, svého Boha“ a „Miluj svého bližního jako sám sebe“. Je nám řečeno, že „na těchto dvou spočívá celý Zákon i Proroci“.

Pod nimi se skrývají další zásady, které naznačují, jak mají být dodržována největší příkázání. Patří mezi ně mnoho obecných pokynů, které najdeme ve Starém zákoně, jako je Desatero, a zásady jako spravedlnost, milosrdenství a věrnost.

Pod těmito obecnými zásadami se skrývají „nejmenší z těchto přikázání“. Jedná se o poměrně konkrétní pokyny ve Starém zákoně, které naznačují, jak mají různí lidé za určitých okolností dodržovat vyšší přikázání. Jde například o pokyny k bohoslužbě v knize Leviticus, směrnice v Žalmech a mnohé pokyny, které najdeme v knihách moudrosti, jako jsou Jób a Přísloví, a v prorockých knihách, jako jsou Izajáš a Ezechiel.

V dolní části mobilu jsou četné historické příklady, které se nejčastěji objevují ve starozákonních vyprávěních a také v Žalmech a knihách moudrosti. Tyto pasáže se zaměřují na způsoby, jakými konkrétní muži a ženy buď poslouchali, nebo neposlouchali Boží příkazy v konkrétních okolnostech. Toto hierarchické uspořádání nám pomáhá pochopit mnoho aspektů toho, jak Ježíš chtěl, aby jeho učedníci jednali s celou řadou pokynů, které se objevují ve Starém zákoně.

S tímto starozákonním pozadím se podívejme na rozmanitost biblických pokynů v Novém zákoně.

Nový zákon

Každý si snadno všimne, že Nový zákon je mnohem kratší než Starý zákon, ale to neznamená, že by novozákonní autoři snížili počet pokynů pro Boží lid. Ve skutečnosti byl seznam poučení pro prvotní církve ve skutečnosti delší než seznam pro starověký Izrael. Novozákonní autoři nenahradili Starý zákon. Spíše Starý zákon doplnili. Přidání dalších pokynů v Novém zákoně nyní vyvolává důležitou otázku. Proč novozákonní autoři přidávali k učení Starého zákona své vlastní pokyny?

Jak jsme viděli v jedné z předchozích lekcí, novozákonní autoři nechtěli, aby Kristovi následovníci zapomněli na starozákonní pokyny, ale také nechtěli, aby žili, jako by žili ve starozákonní době. Aby tedy zabránili tomu, že jejich posluchači sklouznou do způsobů minulosti, učili prvotní církve, jak starozákonní pokyny uplatňovat v novozákonní době.

Novozákonní autoři uznávali starozákonní pokyny, ale s vědomím, že Ježíš svým prvním příchodem zahájil mesiášské Boží království. Uvědomovali si také, že starozákonní pokyny je třeba vnímat prostřednictvím působení Ducha svatého, který šíří Boží království v pokračování novozákonního věku. A na Starý zákon pohlíželi z hlediska toho, co Kristus učiní, až se vrátí ve slávě při konečném dovršení mesiášského království.

Novozákonní autoři po celou dobu zdůrazňovali, že Kristovi následovníci musí zachovávat priority, které stanovil Ježíš. Na prvním místě zůstávaly univerzální zásady lásky k Bohu a lásky k bližnímu jako největší přikázání, jak vidíme v pasážích jako Lukáš 10:27, 1. Korintským 13:13 a 1. Janově 4:21. Na druhém místě zůstávaly univerzální zásady lásky k Bohu a lásky k bližnímu jako největší přikázání. Ať se děje cokoli, novozákonní věřící mají své srdce věnovat lásce k Bohu a lásce k bližním.

Na druhé straně novozákonní autoři v pasážích jako Matouš 19:18 a Římanům 13:8–10 upozorňovali také na Desatero a další obecné pokyny Starého zákona.

Za třetí, novozákonní autoři dali konkrétní pokyny pro konkrétní lidi a situace, jak čteme v 1. Korintským 14 a 2. Timoteovi 4:1–5.

A za čtvrté, v evangeliích, knize Skutků a v řadě dalších míst vidíme mnoho konkrétních historických příkladů lidí, kteří poslouchali i neposlouchali Boží příkazy.

Jak jsme viděli, téma Písma je tak složité a v Bibli je tolik různých pokynů pro Boží lid, že není možné mít všechny pokyny na paměti. Nový zákon nám však pomáhá vidět, jak bychom měli s těmito různými příkazy zacházet.

Na jedné straně musíme zachovávat priority, které Ježíš učil své učedníky dodržovat. Pokud tak neučiníme, můžeme se ztratit v detailech Písma, podobně jako to dělali farizeové v Ježíšově době. Konkrétní pokyny jsou důležité, když se zabýváme určitými otázkami, ale mnohem více pozornosti bychom měli věnovat závažnějším věcem – především lásce k Bohu a bližnímu. Každý okamžik každého dne se musíme řídit těmito dvěma největšími přikázáními a být jimi motivováni.

Za druhé, navzdory těmto prioritám nesmíme zapomínat, že každý biblický pokyn je tak či onak důležitý pro každého Kristova následovníka. Když se setkáváme s různými druhy rozhodnutí, měli bychom čerpat nejen z univerzálních zásad Písma, ale také z mnoha obecných pokynů, specifických podrobných instrukcí a konkrétních příkladů, které v Bibli nacházíme, když se snažíme věrně sloužit Bohu.

Když Bůh ve smlouvě učí svůj lid své povaze a charakteru, dává mu tři druhy zákonů. Existují morální zákony, které jsou jednoduše řečeno absolutní a platí pro všechny časy. Existují občanské zákony, v nichž jsou věčné principy zasazeny do časově podmíněného prostředí. Vždycky rád používám zákon o žravém volovi právě proto, že žádného vola nemám. Mám rád zákony, které se na mě nevztahují. Princip tam je, že když víš, že je vůl zlý, a nezavřeš ho a on zabije tvého souseda, jsi vrah. Na druhou stranu, pokud jste nikdy neměli důvod pochybovat o poddajné povaze toho vola a nezahnali jste ho do ohrady a on jednoho dne zešílí a zabije vašeho souseda, nejste za to zodpovědní. Nemám voly, ale mám auto. Pokud vím, že má špatné brzdy, a nic s tím neudělám, a zabiju vás, jsem vrah, pokud jde o Bibli. Jaký je tedy princip? Princip je, že poznání je zodpovědnost. Takže v občanských zákonech musím tento princip extrahovat a aplikovat na svůj vlastní život. Třetí druh zákona je obřadní a v podstatě se týká forem uctívání a Bůh je používá jako předmětné lekce, aby učil věčné pravdě. Tak například říká: Nejezte prase, protože vás to učiní nečistými. No, prase nás nečiní nečistými. Ježíš to říká velmi jasně. Ne to, co se vám dostane do úst, vás činí nečistými. Je to to, co vychází z tvého nečistého srdce. Otázka tedy zní: „Jíte vepřové maso, nebo ne?“. Otázka zní: Dovolili jste Kristu, aby skrze Ducha svatého působil na vaše nečisté srdce? Takže ne, nedodržuji obřadní zákony. Jsou to poučné předměty. Jakmile se naučíte lekci, předměty už nepotřebujete.

- Dr. John Oswalt

Když se podíváte na přikázání, která se nacházejí v Písmu, začnete si uvědomovat, že existuje množství příkazů, které jsou dány z různých důvodů... Když si vezmete jeruzalémský koncil, který se nachází v 15. kapitole Skutků apoštolů, když přišla otázka: „Co mají pohané dělat ve

vztahu k přikázáním Mojžíšovy smlouvy?“, vůdcové izraelské církve měli zcela jasno. Řekli: „Nebudeme na ně klást toto břemeno, které jsme ani my sami nedodržovali, ale říkáme toto: Držte se dál...“ A pak uvádějí seznam věcí – uctívání model, pohlavní nemravnost nebo pojidání masa, které bylo obětováno modlám, nebo pití krve. Všechny tyto věci souvisejí s nějakým základním přesvědčením, které se dotýká samého jádra toho, co od nás Bůh vyžaduje z morálního hlediska. Takže i v Písmu vidíme způsob, jak s Božími přikázáními zacházet jinak, protože v izraelské smlouvě máte jeden druh příkazů, ale všechna tato přikázání smlouvy nesměřují k ústřednímu morálnímu zájmu o náš život, který Bůh skutečně chce mít. A nakonec i sám Ježíš, když byl osloven otázkou, jaká jsou dvě největší přikázání, dokonce říká, že pokud chcete všechno shrnout, tak se to omezuje na toto: „Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a celou svou silou, a druhé je tomu podobné: Miluj svého bližního, jako miluješ sám sebe.“

- Dr. Steve Blakemore

Poté, co jsme si ukázali, jak rozmanitost individuálního používání Písma souvisí s rozmanitostí biblických pokynů, věnujme se druhému faktoru, který vede k rozmanitosti používání: různým lidem a okolnostem. Začneme tím, že si zopakujeme něco, co jsme viděli v předchozí lekci.

LIDÉ A OKOLNOSTI

Jak si jistě vzpomínáte, Bůh vždy vedl svůj lid ke kulturní rozmanitosti tím, že mu zjevoval svou vůli prostřednictvím Písma a obecného zjevení, tedy tím, že odhaloval sebe a svou vůli v lidech a okolnostech. Tímto způsobem Bůh pro svůj lid ustanovil určitou míru kulturní rozmanitosti.

V mnoha ohledech platí totéž i pro náš individuální život. Bůh zjevuje svou vůli prostřednictvím mnoha rozmanitých pokynů obsažených v Písmu, ale abychom tyto pokyny mohli aplikovat na druhé i na sebe, musíme brát v úvahu obecné Boží zjevení v různých lidech a okolnostech.

Když se vrátíme k Ježíšově hierarchii pokynů, můžeme si uvědomit, jak rozdíly mezi lidmi a okolnostmi ovlivňují individuální použití. Pro zjednodušení rozdělíme naše čtyři kategorie pokynů na „vyšší“ neboli obecnější biblické pokyny a „nižší“ neboli konkrétnější biblické pokyny. Začneme vyššími biblickými pokyny.

Vyšší pokyny

Vyšší biblické pokyny zahrnují jak univerzální zásady, tak obecné pokyny. Jak jsme viděli, tyto typy pokynů mají přednost před ostatními, protože platí šířeji. Ale i tak je třeba je ve světle Božího obecného zjevení aplikovat různými způsoby.

Abychom mohli uplatnit vyšší biblické principy, musíme na jedné straně posoudit vlastnosti dotyčné osoby. Musíme vzít v úvahu takové věci, jako je duchovní stav, sociální postavení, schopnosti, věk a pohlaví daného člověka. Znalost těchto a dalších charakteristik nám pomůže rozlišit, jak by vyšší principy Písma měly ovlivnit pojetí, chování a emoce daného člověka.

Představte si, že vejdu do místnosti a položím skupině přátel několik otázek. Nejprve se zeptám: „Věříte, že všichni z nás by měli dělat správné věci?“. Všichni přirozeně odpoví: „Samozřejmě.“ Pak ale navážu druhou otázkou: „Dobře tedy, co bude každý z vás dělat, až dnes opustí tuto místnost?“ Nyní bychom se vůbec nedivili, kdybychom zjistili, že každý z nich se chystá udělat správnou věc, ale každý jiným způsobem. „Jdu domů, abych se postaral o své děti,“ mohl by říci jeden člověk. Nebo: „Jdu do obchodu nakoupit nějaké jídlo“. Ve skutečnosti bychom byli šokováni, kdyby všichni plánovali udělat správnou věc úplně stejným způsobem. A není těžké pochopit proč. Obecné pokyny typu „Udělej správnou věc“ je třeba aplikovat na různé lidi a okolnosti různými způsoby.

Již jsme si povšimli, že univerzální zásada „Miluj svého bližního jako sebe samého“ v Leviticus 19:18 je pokyn, který platí pro každého člověka za všech okolností. Víme však také, že Bůh neočekává, že všichni lidé budou toto přikázání dodržovat naprosto stejným způsobem. Dospělý člověk může projevovat lásku jedním způsobem, zatímco malé dítě ji bude projevovat jiným způsobem. Bohatý člověk a chudý člověk mohou také projevovat lásku k druhým různými způsoby. Schopnosti, slabosti, zkušenosti, duchovní stav a podobně každého člověka ovlivňují způsob, jakým by měl být univerzální princip lásky k bližnímu uplatňován.

Na druhou stranu, „Miluj bližního svého“ se také vztahuje na různé okolnosti. Dokonce i tentýž člověk může v různých dobách milovat svého bližního různými způsoby. Každý člověk čelí jiným překážkám, výzvám a příležitostem. A tyto okolnosti vyžadují, aby každý z nás uplatňoval biblické zásady způsobem, který nemusí být vhodný pro lidi v jiných okolnostech. Například láska k bližnímu se liší v době války a míru, v době hojnosti a nedostatku, v době nemoci a zdraví. Vyšší principy Písma je třeba uplatňovat různými způsoby podle našich okolností.

Poté, co jsme si ukázali, jak rozmanitost lidí a okolností vyžaduje, abychom vyšší biblické pokyny uplatňovali různými způsoby, věnujme se nižším prvkům v hierarchii Ježíšových pokynů v Písmu.

Nižší pokyny

Pro naše účely zahrnují „nižší“ pokyny konkrétní, podrobné biblické instrukce a konkrétní historické příklady, které nám pomáhají aplikovat Písmo na sebe i na druhé. Stejně jako vyšší pokyny se i nižší pokyny aplikují různě v závislosti na různých lidech a okolnostech.

Představte si například konkrétní pokyn: „Postavte pro svou rodinu bezpečný dům.“ Člověk v chladném podnebí bude stavět dům jinak než člověk v teplém podnebí.

Dům v oblasti vystavené hurikánům bude vyžadovat jiné konstrukční prvky než dům v oblasti vystavené zemětřesení. Vyšším principem je, že člověk musí zajistit bezpečnost své rodiny. Konkrétním pokynem je postavit dům tak, aby tento vyšší princip splňoval. A každý, kdo staví dům, bude mít prospěch z příkladů podobných domů v podobných podmínkách. Žádní dva lidé však nebudou podle konkrétního pokynu jednat úplně stejně.

Něco podobného se děje pokaždé, když aplikujeme relativně konkrétní biblické učení na náš dnešní individuální život. Nejprve vezmeme v úvahu vyšší pokyny, jakož i další úzce související konkrétní pokyny, které nás orientují na dané učení. Zadržujeme lidi a okolnosti, na které měla daná konkrétní instrukce původně vliv. A zatřetí porovnáme svůj vlastní život s původními adresáty konkrétního poučení, abychom rozpoznali, jak bychom je měli aplikovat na sebe.

Jednou ze zvláštností Bible je, že je napsána konkrétním lidem na konkrétních místech a v konkrétní době. Je to skutečně jediná svatá kniha, která to dělá. Ostatní svaté knihy světa jsou většinou jen jakési předpisy, prohlášení o tom, co by lidé měli nebo neměli dělat. Ale Bůh nám ve své dobrotě dal souvislosti. Dal nám způsob, jak porozumět tomu, jak takové věci v životě fungují. To ale znamená, že si musíme vždycky říkat: „Jaký je teď princip, který se učí v této kontextuální situaci? A jak se tento princip uplatní v mé nové kontextové situaci?“ A to je to, co se nám v této situaci děje.

- Dr. John Oswalt

Pro ilustraci toho, co máme na mysli, se zamyslete nad tím, jak bychom měli aplikovat Exodus 21:23--25 na dnešní jednotlivce. V těchto verších čteme, že soudci v Izraeli měli vynášet rozsudky tímto způsobem:

Jestliže se stane neštěstí, dáš život za život, oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nohu za nohu, spáleninu za spáleninu, modřinu za modřinu, šrám za šrám. (Exodus 21:23–25).

Nyní si však poslechněte Matouše 5:38–39, kde Ježíš ve svém kázání na hoře učí své následovníky, aby tento zákon aplikovali na svůj osobní život:

Slyšeli jste, že bylo řečeno: Oko za oko a zub za zub. Já však vám pravím, abyste neodporovali zlému člověku, ale když tě někdo udeří do tvé pravé tváře, nastav mu i druhou tvář. ^[P] (Mt 5:38–39).

Je důležité si uvědomit, že Ježíš nesouhlasil se starozákonním učením o soudcích a právních systémech. Stejně jako my všichni i Ježíš věděl, že láska k Bohu a bližnímu u soudu vyžaduje spravedlivé rozsudky. Problém, kterému Ježíš čelil, spočíval v tom, že farizeové toto nařízení pro soudce považovali za ospravedlnění pro pomstu v osobních vztazích. Když však tento pokyn porovnáme s vyššími zásadami v Písmu a s dalšími „nižšími“ pokyny, můžeme pochopit, co zde Ježíš učil své učedníky. Ježíš v podstatě nepřímou vyzval své následovníky, aby se srovnali s původním publikem z 21. kapitoly

Exodu. Každý člověk by měl podporovat spravedlnost a nestrannost právních systémů. A pokud máme role, které se podobají rolím soudce, měli bychom Exodus 21 uplatňovat spíše jako soudce u soudu. Nikdy však nemáme jednat jako soudci v našich osobních vztazích. Naše běžné osobní vztahy se nemají řídit pouze spravedlností, ale pokud možno milosrdenstvím a laskavostí.

V Matoušově evangeliu 19:21 Ježíš dal bohatému mladému vladaři tento příklad:

Jdi, prodej svůj majetek a dej chudým, a budeš mít poklad v nebesích.
(Matouš 19:21).

Z širšího kontextu tohoto verše je zřejmé, že Ježíš dal tento nižší pokyn, protože bohatý mladý vladař miloval své peníze natolik, že porušil vyšší zásady lásky k Bohu a bližnímu. A lásku k penězům učinil svou nejvyšší prioritou.

Lidé se někdy ptají, zda tato pasáž vyžaduje, aby každý bohatý člověk v moderním světě prodal svůj majetek a rozdal ho chudým. Musíme však brát v úvahu vyšší principy Písma týkající se osobního majetku a bohatství. Musíme také porovnat toto nižší, konkrétnější učení s dalšími naukami, které Ježíš a novozákonní autoři ohledně majetku poskytli. Jak tedy rozhodnout, co mají bohatí lidé dělat se svými penězi? Odpověď spočívá ve srovnání dnešních jednotlivců a jejich situace s bohatým mladým vladařem. Čím více se mu podobáme, tím více by se naše moderní aplikace měla podobat tomu, co měl dělat on ve své době.

V této lekci o moderní aplikaci pro jednotlivce jsme zatím viděli, že moderní jednotlivci musí v té či oné míře aplikovat Písmo různými způsoby kvůli různorodosti individuální aplikace. To nás přivádí k našemu druhému hlavnímu tématu: potřebě moudrosti při aplikaci.

MOUDROST

V mnoha částech světa mohou křesťané vzít do ruky Bibli a číst si ji, kdykoli se jim zachce. A jakkoli je to úžasné, mnohé z nás to také vede k tomu, že jsme velmi vybíraví, pokud jde o způsoby, jakými Písmo uplatňujeme ve svém osobním životě. Teoreticky tvrdíme, že celé Písmo je Bohem vdechnuté. Ale místo toho, abychom se zabývali rozmanitými biblickými pokyny pro různé lidi v různých situacích, prostě si soukromě procházíme Písmo a hledáme něco, co se snadno vztahuje na náš život. Tato rozšířená praxe je pochopitelná, protože Bible je mnohdy velmi složitá. Ve skutečnosti však Bible nebyla napsána proto, aby se s ní takto zacházelo. Bůh spíše určil, aby se Písmo četlo tak, jak spolu jeho lidé komunikují. S pomocí druhých můžeme získat moudrost, kterou potřebujeme k tomu, abychom mohli i složité části Bible aplikovat na svůj život.

Jak uvidíme, i když nám Duch svatý může dát mimořádný vhled do aplikace Písma, Bůh jasně určil, že obecně máme získávat moudrost v aplikaci prostřednictvím interakce s druhými.

Starověcí Izraelité a prvotní církve neměli tiskárny, nakladatelství ani prostředky pro masové šíření Písma, jako je tomu dnes. A i kdyby se Písmo dostalo do rukou většiny

lidí, nebyli by schopni si je přečíst. Bůh tedy očekával, že se jednotlivci naučí Písmo používat prostřednictvím vzájemné interakce ve společenství.

Prozkoumáme dva způsoby, jak se moudrost v individuálním použití rozvíjí prostřednictvím interakcí s ostatními. Nejprve se podíváme na zásadní roli Bohem ustanovených vedoucích jako hlavních příjemců Písma. Zadruhé budeme zkoumat nezbytnost společenství při šíření neboli propagaci Písma mezi Božím lidem. Nejprve se podíváme na klíčovou roli vedoucích při individuální aplikaci.

VŮDCOVÉ

Ačkoli evangelikálové obvykle považují Bibli za knihu určenou jednotlivým věřícím, řada ukazatelů naznačuje, že bibličtí autoři psali se zcela jiným pohledem. Místo aby psali přímo všem lidem v Izraeli a v rané církvi, psali autoři Písma nejprve vedoucím Božího lidu, kteří byli pověřeni vysvětlováním a šířením učení Písma. Nejprve se podíváme na to, jak Bible oslovovala především vůdce ve Starém zákoně, a pak také na to, jak se to dělo v Novém zákoně. Začneme Starým zákonem.

Starý zákon

Ve Starém zákoně mohli Písmo číst a studovat z první ruky pouze lidé jako kněží, levité, proroci, mudrci, soudci, králové a další šlechtici. Z tohoto důvodu se starozákonní autoři obraceli především na vůdce Izraele. Důkazy o tom můžeme vidět přinejmenším třemi způsoby. V první řadě existuje řada výslovných odkazů na izraelské vůdce jako na hlavní adresáty starozákonních knih.

Uvedme jen několik příkladů: pasáže jako Deuteronomium 31:9 a 2. Královská 22:8–10 naznačují, že Mojžíšův zákon měli na starosti levitští kněží. A mnoho pokynů v Knize smlouvy v Exodu 21:1–23,9 se nazývalo „soudy“ – hebrejsky *mišpatim* -, protože byly sepsány jako případové zákony, které měli soudci uplatňovat u svých soudů. A v pasážích, jako jsou Přísloví 1:1 a 25:1, nám nadpisy předkládající úvodní informace ukazují, že přísloví shromažďovali vysoce postavení mudrci a královští představitelé pro použití na judském královském dvoře. Tyto a mnohé další odkazy naznačují, že starozákonní knihy byly napsány nejprve s ohledem na izraelské vůdce.

Za druhé, obsah starozákonních knih také ukazuje, že byly napsány především pro izraelské vůdce. Mnohé starozákonní knihy věnují mnoho času tématům, která neměla pro každodenní život většiny Izraelitů příliš přímý význam. Například dlouhé pokyny týkající se stavby chrámu v 1. knize Královské 6 se života průměrného izraelského pastýře, zemědělce nebo řemeslníka týkaly jen nepřímo. Stejně tak úvahy v knize Kazatel o marnosti honby za bohatstvím, rozkoší, slávou a podobně byly na hony vzdáleny výzvám, kterým čelila naprostá většina izraelských mužů a žen. Spíše než návody, které by se přímo týkaly potřeb a výzev každého jednotlivce v Izraeli, se většina obsahu starozákonních knih týkala spíše přímo potřeb a výzev, kterým čelili izraelští vůdci.

Za třetí, složitost starozákonních knih také prozrazuje, že byly určeny především pro izraelské vůdce, kteří byli nadaní, zkušení a moudří. Jistě, mnohé části Starého zákona byly dostatečně jednoduché, aby jim porozuměly i děti. Ale každý, kdo zná Starý zákon,

ví, že složitost mnoha starozákonních knih je výzvou i pro ty nejzkušenější čtenáře. Jako příklad lze uvést prorocké knihy jako Izajáš a Jeremjáš, které jsou tak složitě vystavěné, že by průměrnému Izraelci připadaly zmatené. Celkově je zřejmé, že starozákonné knihy nebyly napsány proto, aby přímo poučily každého jednotlivce v Izraeli, ale především proto, aby poučily vůdce národa.

Stejně jako byli izraelští vůdci prvním publikem starozákonních autorů, tak i autoři Nového zákona v mnoha ohledech určili své knihy pro vedoucí představitele církve, jako jsou apoštolové, proroci, evangelisté, pastoři, učitelé, starší, jáhni a další vedoucí osobnosti.

Nový zákon

Především některé novozákonné knihy výslovně odkazují na vedoucí církvi jako na své hlavní adresáty. Například 1. a 2. list Timoteovi byly adresovány Timoteovi, Pavlovi „synovi ve víře“. A kniha Titova byla adresována Pavlovi chráněnci Titovi. Oba tyto muži se stali vlivnými vedoucími v rané církvi.

Tři Pavlovy listy jsou známé jako pastýřské listy, protože byly napsány pastýřům v prvním století, Timoteovi a Titovi. Tedy 1. Timoteovi, 2. Timoteovi a pak kniha Titova... Pokud je tedy Pavel konkrétně mimo Efez, bude mít velké starosti o osobu, která byla ponechána v čele církve v Efezu. Kdo to je? Mladý Timoteus. A tak píše 1 Timoteovi, aby ho povzbudil, aby mu dodal sílu pro tento životně důležitý úkol. A píše také Titovi, který je jeho druhým „číslem dvě“, chcete-li, a je to v některých ohledech spolehlivější postava než Timoteus, trochu silnější, ale přesto potřebuje povzbudit pro svůj úkol, a jeho úkolem je v té chvíli vyřešit některé křesťanské věřící a jejich problémy na ostrově Kréta. Proto píše Titovi. Vidím tedy, že tyto dva dopisy píše Pavel na svých cestách svým dvěma klíčovými podporovateli, Timoteovi a Titovi, když cestuje dolů přes Illyricum a dolů do Řecka.

- Dr. Peter Walker

Za druhé, obsah novozákonních knih také ukazuje na církevní představitele jako první příjemce. Když se zamyslíme nad novozákonními knihami v jejich historickém prostředí, není těžké si všimnout, že se často zaměřují na záležitosti, které byly většině věřících prvního století neznámé. Jako jeden z příkladů lze uvést, že mnoho novozákonních knih bylo napsáno převážně pohanským sborům, lidem, kteří měli jen malé znalosti Starého zákona. Přesto se novozákonné autoři stokrát odvolávali na starozákonné texty, a to často bez většího vysvětlení. Je velmi pravděpodobné, že novozákonné autoři očekávali, že znají vedoucí budou schopni porozumět těmto a dalším pokynům, které byly pro mnoho prvních křesťanů neznámé.

Za třetí, složitost novozákonních pokynů také naznačuje, že jejich hlavními adresáty byli vzdělaní a moudří vedoucí. Přestože většina Nového zákona mohla být snadno pochopena, mnohé části byly pro první křesťany velmi obtížně uchopitelné.

Dokonce i apoštol Petr ve 2. listu Petrově 3:16 slavně poznamenal, že „Jsou v nich [v Pavlových listech] některé těžko srozumitelné věci“. Novozákonní autoři znovu a znovu psali s takovou teologickou sofistikovaností, že jejich dopisy byly pro většinu běžných věřících jednoduše nedostupné. A proto byli nadaní vedoucí církve zodpovědní za to, aby učili a vysvětlovali Písma těm, kteří je sami nedokázali přečíst a pochopit.

Vědomí, že vedoucí Božího lidu byli hlavními příjemci biblických knih, má pro moderní křesťany mnoho důsledků. Církevní dějiny ukázaly, k jakému zneužití Písma dochází, když jsou jednotliví věřící příliš závislí na svých vůdcích. Musíme si však také dávat pozor, abychom nezacházeli do druhého extrému a nepředpokládali, že křesťanské vůdce nepotřebujeme.

Podobně jako Bůh ustanovil vůdce, aby se v biblických dobách zabývali nesrozumitelným obsahem a složitostí Písma, potřebují i moderní Kristovi následovníci ze stejných důvodů zkušené vůdce, obdařené Duchem svatým znalostí a moudrostí.

Dokonce i Bible, které držíme v rukou – včetně hebrejských, aramejských a řeckých textů, které někteří z nás čtou – se k nám dostávají prostřednictvím předních učenců, odborníků v oborech, jako je textová kritika, srovnávání, editace a vydávání starověkých textů. A co víc, moderní překlady Písma, které dnes používá většina křesťanů, jsou výsledkem práce předních odborníků na starověkou hebrejštinu, aramejštinu a řečtinu a na umění překlada.

Přestože je soukromé studium Písma v mnoha ohledech cenné, nic nenahradí vyhledání důvěryhodných vedoucích a využití darů, které jim Duch svatý dal, když se snažíme aplikovat Písmo na naše dnešní životy.

Vedoucí musí jít skutečně příkladem ve všem: v lásce, ve spravedlnosti, v modlitbě a samozřejmě v učení a nauce. Musí být příkladem v růstu... Proto se apoštol Pavel zaměřil na Timotea a poradil mu, aby se ve svém životě nenechal nikým zastrašit, protože je mladý. Přesto mu řekl, aby byl příkladem pro ostatní. To je v životě vedoucího velmi důležité.

- Rev. Youssef Ourahmane, překlad

Všichni bychom si měli vzít k srdci napomenutí z listu Židům 13:17:

Poslouchejte své vůdce a buďte poddajní, neboť oni bdí nad vašimi dušemi jako ti, kdo budou vydávat počet; ať to mohou dělat s radostí, a ne se vzdycháním, neboť to by vám nebylo k užitku (Židům 13:17).

Poté, co jsme viděli, že rozvoj moudrosti v aplikaci zahrnuje interakci s Bohem ustanovenými vedoucími, přejděme k našemu druhému tématu: nutnosti společenství při šíření a aplikaci biblického učení.

SPOLEČENSTVÍ

Obyčejní lidé v Izraeli a v rané církvi neměli přímý přístup k Písmu. Jak tedy mohli Písmo použít ve svém životě? Stručně řečeno, bibliční autoři psali s očekáváním, že vedoucí budou Písma šířit, neboli rozšiřovat, aby je Boží lid používal společně ve společenství.

Důležitost společenství při osobní aplikaci Písma si ukážeme na tom, jak Písmo sdílelo společenství Božího lidu ve Starém zákoně. A poté budeme zkoumat, jak byla šířena v Novém zákoně. Začneme Starým zákonem.

Starý zákon

Pokud jde o Starý zákon, víme, že mnohá vyprávění, zákony, přísloví, žalmy, prorocké řeči a podobně se šířily ústně, než byly shromážděny v biblických knihách. V této lekci nás však více zajímá, jak se písemné záznamy těchto učení šířily mimo vůdce, kteří je četli jako první.

Existuje mnoho vodítek, která nám pomáhají pochopit, jak byl obsah starozákonních knih distribuován v rámci širšího společenství Izraele. Například v Deuteronomiu 31:9-29 Mojžíš nejprve předal Boží zákon levitským kněžím. Mojžíš pak levitským kněžím nařídil, aby Zákon předčítali během svátku stánků, aby muži, ženy i děti mohli Zákon slyšet a naučit se mu. Kromě toho Bůh také Mojžíšovi přikázal, aby požehnání a prokletí Zákona vložil do písně, aby ji lidé mohli zpívat jako stálé svědectví o Boží vůli vůči nim.

Kromě toho pasáže jako Deuteronomium 17:8–13 naznačují, že levité a soudci na izraelských soudech uplatňovali Boží zákon na lid a poučovali o jeho důsledcích obyvatelstvo. A 1 Kr 3:16–28 ukazuje podobnou praxi na královském dvoře. 2 Kr 23:1–3 naznačuje, že v době obnovy smlouvy král předčítal lidu nahlas Písmo a řídil provádění Zákona. Ezdráš 10:16 ukazuje, že kmenoví starší uplatňovali Boží slovo v životě těch, kterým sloužili. V Exodu 12:27 bylo rodičům přikázáno, aby své děti učili předpisům o Pesachu. Mojžíšovy pokyny v Deuteronomiu 6:6-9 vlastně ukazují, že děti měly být Zákonu učeny při každé příležitosti. A samozřejmě, když se pokyny Písma dostaly k širokému okruhu obyvatel Izraele, členové společenství se navzájem povzbuzovali, aby se řídili tím, co o učení Písma věděli.

Starý zákon také zdůrazňuje, že lidé měli vložit Boží slovo do svých srdcí. Z tohoto důvodu se zdá, že mnohé části Starého zákona jsou určeny k zapamatování. Krátká vyprávění, Desatero, Žalmy a Přísloví, stejně jako mnohé prorocké řeči, písně a podobenství se izraelské společenství učilo nazpaměť. Věrní jednotlivci si tak mohli Boží pokyny uložit do srdce tím, že rozjímali o jeho slově a radovali se z něj. Jako jeden z příkladů si poslechněte slova Žalmu 119:11–16:

Tvou řeč uchovávám v srdci, abych proti tobě nehřešil. Hospodine, jsi požehnaný! Vyuč mě svým ustanovením. Svými rty vyprávím o všech nařízeních tvých úst. Z cesty tvých svědectví se veselím jako z celého svého majetku. Přemýšlím o tvých přikázáních a hledím na tvé stezky. Tvá ustanovení jsou mi potěšením; nezapomínám na tvé slovo (Žalm 119:11–16).

V tomto úryvku žalmista vysvětluje, co znamená skrývat Boží slovo ve svém srdci. „Radoval se z toho, že se řídí [Božími] ustanoveními“. „Rozjímal o [Božích] příkázáních“ a „veselil se z [Božích] svědectví“, když se je snažil aplikovat na svůj osobní život.

Hřích zasahuje celou lidskou osobnost. A proto si myslím, že v Žalmu 119, který je pro nás vzorem, jak přistupovat k Písmu, se žalmista tolikrát znovu a znovu modlí: „Otevři mi oči, abych ve tvém slově viděl podivuhodné věci... Odvrát' mé srdce od bezcenných a marných věcí.“ Žalmista se modlí: „Otevři mi oči, abych ve tvém slově viděl podivuhodné věci... Odvrát' mé srdce od marných a bezcenných věcí.“ Písmo nám dává vzor, jak hledat Boha, aby odvrátil naše srdce a mysl od hříšných věcí, vědomi si toho, že můžeme Písmo překrucovat, abychom z něj udělali, snažili se, aby říkalo to, co chceme, a ospravedlňovalo naše chování... Vidíme tedy, že náš hřích ovlivňuje náš vztah s Pánem, a Bůh nás vyzývá, abychom odpouštěli druhým, abychom se k druhým chovali s milostí, kterou on dává nám.

- Dr. Robert L. Plummer

Nyní, když jsme se zamysleli nad tím, jak zásadní význam mělo společenství Božího lidu pro šíření Písma ve Starém zákoně, podívejme se na podobné praktiky, které byly pozorovány v novozákonní církvi.

Nový zákon

Raná církevní komunita do značné míry vycházela ze způsobu přijímání Písma podle praxe synagog prvního století. Vedoucí církve byli zodpovědní za čtení a vysvětlování Písma, aby se Boží slovo šířilo po celé komunitě. Tento vzor můžeme vidět ve známém příběhu o Ježíšovi v nazaretské synagoze v Lukášově evangeliu 4:14–29. V těchto verších Lukáš uvádí, že se Ježíš zúčastnil shromáždění v synagoze. Vedoucí synagogy mu předali svitek a Ježíš poslušně vstal a četl z části Izajáše, kterou mu dali. Poté, co svitek vrátil obsluze, se Ježíš posadil a vysvětlil, jak se slova, která přečetl, vztahují na shromáždění.

Řada novozákonních pasáží naznačuje, že rané křesťanské církve tento vzor synagogálního učení napodobovaly. Jako jeden z příkladů poslouchejte Pavlovy pokyny v Koloským 4:16:

A až bude u vás tento dopis přečten, zaříd'te, aby byl přečten také v laodicejském sboru a abyste i vy přečetli dopis Laodicejským (Koloským 4:16).

Zde vidíme, že Pavel očekával, že jeho list bude čten ve sboru v Kolosech a „také čten v církvi – nebo ve sboru – Laodicejských“. Jak ukazuje tato pasáž, novozákonní autoři psali s očekáváním, že církevní představitelé budou jejich knihy číst a vysvětlovat na shromážděních církve.

Místo toho, aby první křesťané rozdávali Bibli každému člověku a posílali ho domů, aby ji studoval sám, učili se a používali Písmo především ve společenství, prostřednictvím veřejného čtení a výkladu Písma pod dohledem svých vedoucích. A členové rodiny, přátelé a sousedé si navzájem pomáhali aplikovat toto učení, které se šířilo mezi Božím lidem.

Stejně jako ve Starém zákoně, i v rané církvi tato komunitní interakce připravovala věřící na osobní meditaci. Raní křesťané se učili nazpaměť novozákonní nauky a meditovali o jejich významu pro svůj osobní život. To je jeden z důvodů, proč Nový zákon obsahuje Ježíšova podobenství a další snadno zapamatovatelná učení, jako jsou blahoslavenství v Matoušově evangeliu 5 a modlitba Páně v Matoušově evangeliu 6. Pomáhá nám to pochopit, proč se řada pasáží jeví jako raně křesťanské písně, například Filipským 2:6–11 a Koloským 1:15–20. Vysvětluje také, proč se zdá, že Pavlova slova v 2 Timoteovi 2:11–13 byla v církvi dobře známá.

Ve 2. listu Timoteovi 2:7 apoštol Pavel přímo zmiňuje meditaci a hledání biblických vhladů u Boha. Poslechněte si, co tam napsal:

Uvažuj o tom, co říkám. Pán ti dá ve všem porozumění (2 Timoteovi 2:7).

Pavel vyzval Timotea, aby „uvažoval“ o tom, co napsal. A Pavel očekával, že „Pán [Timoteovi] dá ve všem porozumění“. Prostřednictvím rozjímání měl Pán Timoteje naučit významu Pavlových inspirovaných slov, aby je Timoteus mohl aplikovat na svůj osobní život.

Jak jsme viděli, způsoby, jakými starověcí Izraelité a první křesťané uplatňovali Písmo ve svém osobním životě, se velmi lišily od běžných postupů v dnešní době. Vedoucí představitelé v Izraeli i v rané církvi nejprve přijímali Písmo a poté jeho části šířili mezi širší společenství Božího lidu. A v rámci interakce s ostatními měli jednotlivci přednášet a rozjímát o Písmu, které znali, s očekáváním, že je Bůh povede v aplikaci na jejich osobní život. Jaké důsledky mají tyto praktiky pro nás dnes? Co říkají o způsobech, jakými bychom měli Písma aplikovat na náš osobní život?

Těm, kdo doufají, že získají moudrost potřebnou k aplikaci Písma na svůj individuální život, se vybaví přinejmenším tři důsledky. V první řadě se moderní Kristovi následovníci musí naučit, jak moc potřebujeme vůdce obdařené Duchem, aby nám přinášeli učení Písma. Viděli jsme, že původní posluchači Bible potřebovali své vedoucí, aby jim pomohli s neznámými a složitými naukami. Pokud to platilo pro lidi žijící v biblických dobách, jistě to platí i pro nás dnes. Možná držíme v rukou Bibli, ale stále potřebujeme moudré a zkušené vedoucí, kteří nám pomohou, když se snažíme Písma aplikovat na náš život.

Za druhé, moderní následovníci Krista musí znovu potvrdit důležitost interakce s širším křesťanským společenstvím, Kristovým tělem, když se snažíme aplikovat Písmo. V tomto smyslu platí staré přísloví. „Dva páry očí jsou lepší než jeden.“ Ve skutečnosti jsou tři, čtyři, pět... tisíc párů očí lepší než jeden. Je to prostě tak: Každý Kristův následovník si někdy myslel, že určitá aplikace je naprosto vhodná, aby pak při interakci s ostatními zjistil, že tomu tak není. Když si uvědomíme, že Kristovo tělo je chrámem jeho Ducha, uvědomíme si, že jednou z nejmoudřejších věcí, které mohou moderní křesťané dělat, je interakce s ostatními věrnými křesťany při aplikaci Písma na jejich osobní život.

Ve 2. listu Petrově 3:16 mluví apoštol Petr o Pavlových listech. Říká o Pavlovi:

Jak vám to napsal i náš milovaný bratr Pavel podle moudrosti, která mu byla dána, a jak to napsal i ve všech dalších listech, v nichž o tom mluví. Jsou v nich některé těžko srozumitelné věci, které neučení a neupevnění lidé překrucují, jako i ostatní Písma, ke své vlastní záhubě (2 Petrův 3:16).

Na tomto verši se mi líbí mimo jiné to, že nám připomíná, že některé věci v Písmu je těžké pochopit. Ne že by se nedaly pochopit, ale některé jsou obtížné a že je možné Písmo překroutit, dát mu svůj odlitek tak, že nebudete věrní inspirovanému významu. A to je pro nás dobrá připomínka, že potřebujeme Kristovo tělo, protože v celém Novém zákoně se implicitně i explicitně očekává, že se budeme shromažďovat s ostatními věřícími. V mnoha pasážích se mluví o různých duchovních darech, které Bůh dává svému tělu – v 1. Korintským 12–14, Římanům 14, Efeským 4. A co se týče darů, které Bůh dává svému tělu? Jedním z darů, které Bůh dává Kristovu tělu, jsou podle listu Efeským 4 pastýři a učitelé. Tím nepopíráme, že všichni křesťané mají Ducha svatého a jsou povoláni číst Písmo a rozumět mu, ale někteří lidé jsou specificky nadáni k tomu, aby Písmo vysvětlovali a pomáhali nám porozumět tomu, co v něm je.

- Dr. Robert L. Plummer

Za třetí, moderní následovníci Krista potřebují nalézt moudrost v aplikaci také tím, že obnoví praxi individuálního, modlitebního rozjímání nad Písmem. I když je důležitá interakce s vedoucími a s větším Kristovým tělem, každý křesťan bude skládat účty z toho, co vykonal. Nakonec se tedy individuální aplikace, jak říká Pavel Timoteovi, nikdy nesmí omezit na něco, co děláme mimo snahu o to, aby nám Pán „dal porozumění“. Prostřednictvím modlitebního rozjímání nám Boží Duch udělí vhled a upřímné přesvědčení, že Písma aplikujeme způsobem, který se mu líbí.

Čtení je seznámení se s Písmem, a to je výchozí bod; to musíte udělat. Ale meditace je vstřebávání Písma. A právě vstřebávání Písma vede k proměně života, kterou si slibujeme od každodenního pobytu v Božím slově. A pomáhá nám zakoušet Boha. Právě skrze meditaci zakoušíme a vidíme, že Pán je dobrý. Informace na stránce se v tu chvíli stávají zbožnou zkušeností s Pánem a přinášejí proměnu života. A moje zkušenost je taková, že většina křesťanů, dokonce i ti nejoddanější každodenní čtenáři Bible, nemeditují... Nečtěte jen Bibli, meditujte nad Písmem.

- Dr. Donald S. Whitney

ZÁVĚR

V této lekci o moderní aplikaci pro jednotlivce jsme se zabývali dvěma aspekty aplikace Písma na sebe a na druhé jako jednotlivce. Všimli jsme si, že rozmanitost osobní aplikace Písma musí zohledňovat rozmanitost biblických pokynů a rozmanitost lidí a okolností, kterých se týká. A také jsme zkoumali, jak moudrost při biblické aplikaci závisí na interakci s Bohem zasvěcenými vedoucími a se společenstvím Božího lidu, které nám pomáhá při modlitebním rozjímání o Písmu v Boží přítomnosti.

Bible je úžasný dar od Boha, naše jediné nezpochybnitelné pravidlo víry a života. Žádná jiná norma není vhodná k tomu, aby vedla naše individuální představy, chování a emoce ve službě Bohu. Písmo je plné nejrůznějších pokynů, které potřebujeme při řešení rozmanitých životních situací. A Bůh nám také poskytl způsob moudrosti, který potřebujeme k tomu, abychom se s touto rozmanitostí v Písmu vypořádali, tím, že nás vyzývá, abychom se Písmu učili a vzájemně ho uplatňovali ve společenství. Budeme-li mít tyto perspektivy na paměti, budeme lépe vybaveni k tomu, abychom mohli Písmo uplatňovat v naší individuální službě Bohu každý den našeho života.

PŘÍSPĚVATELÉ

Dr. Richard L. Pratt, Jr. (Host) je spoluzakladatelem a prezidentem společnosti Third Millennium Ministries. Více než 20 let působil jako profesor Starého zákona na Reformovaném teologickém semináři a byl vedoucím katedry Starého zákona. Dr. Pratt je vysvěceným duchovním a hodně cestuje, aby evangelizoval a vyučoval. Studoval na Westminsterském teologickém semináři, získal titul M.Div. na Union Theological Seminary a doktorát ze starozákonních studií na Harvardově univerzitě. Dr. Pratt je generálním editorem *studijní bible NIV Spirit of the Reformation*, překladatelem pro *New Living Translation* a konzultantem křesťanské teologie pro Islamic Encyclopedia. Je také autorem řady článků a knih, včetně knih *Modli se s otevřenými očima*, *Křesťanská apologetika (Every Thought Captive)*, *Designed for Dignity (Najdi svou důstojnost)*, *Dal nám příběhy* a komentářů k 1. a 2. knize Paralipomenon a 1. a 2. listu Korintským.

Dr. Steve Blakemore je docentem filozofie na Wesleyho biblickém semináři.

Dr. Andrew Davis je starším pastorem ve First Baptist Church of Durham, NC a hostujícím profesorem historické teologie na Southeastern Baptist Theological Seminary.

Dr. John Oswalt je hostujícím významným profesorem Starého zákona na Asbury Theological Seminary.

P. Youssef Ourahmane se podílí na vzdělávání církevních vedoucích ve škole Timothy v Alžírsku.

Dr. Robert L. Plummer je docentem výkladu Nového zákona na The Southern Baptist Theological Seminary.

Dr. K. Erik Thoennes je profesorem biblických a teologických studií na Talbot School of Theology na Biola University a vede katedru biblických a teologických studií.

Dr. Peter Walker působil jako profesor biblických studií na Trinity School for Ministry a jako zástupce ředitele na Wycliffe Hall v Oxfordu. V současné době působí jako instruktor v Jerusalem Center for Biblical Studies.

Dr. Donald S. Whitney je docentem biblické spirituality a starším proděkanem Teologické fakulty na Jižním baptistickém teologickém semináři.